

РЕШЕНИЕ

№ 5873

гр. София, 16.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Йоана М. Генжова
Виктория Мингова

при участието на секретаря Ц. П. Добрева Кочовски
като разгледа докладваното от Йоана М. Генжова Въззивно гражданско дело
№ 20221100510509 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №20046005/05.07.2022г., постановено по гр.д. №7760/2021г. по описа на СРС, 45 състав, е признато за установено в отношенията между страните по предявените отрицателни установителни обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.439 от ГПК от Д.А.С., заместен в правата от законните си наследници Г. Ц. С. и И. Д. С. не дължат на „Топлофикация София“ ЕАД сумите, за които е издаден изпълнителен лист от 25.02.2015г. въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение, издадена по ч.гр.д. №52870/2014г. по описа на СРС, 34 състав, както следва: сумата в размер на 2274,17 лева, представляваща главница за потребена топлинна енергия за периода от м.07.2012г. до м.04.2014г., сумата в размер на 281,17 лева, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 31.07.2012г. до 17.09.2014г., и сумата от 370,55 лева разноси в производството, които суми са предмет на изпълнение по изп. Дело №844/2019г. по описа на ЧСИ С.Х. с район на действие СГС, поради обстоятелството, че сумите са погасени по давност. Осъдена е „Топлофикация София“ ЕАД да заплати на Г. Ц. С. и И. Д. С., заместващи в правата Д.А.С., сумата от 551,85 лева, деловодни разноси на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от ответника „Топлофикация София“ ЕАД, чрез пълномощника юрисконсулт П.С., срещу решението, като се излагат оплаквания, че същото е неправилно и постановено при нарушение на материалния закон. Поддържа, че неправилно в мотивите си първоинстанционният съд приел, че вземанията се погасяват с тригодишна, а не петгодишна давност, каквато счита, че следва да се приложи. Излага доводи, че правните последици на влязлата в сила заповед за изпълнение са аналогични на последните с влязло в сила съдебно решение – същата има установително и преклудиращо действие в отношенията между страните. Поддържа, че съгласно актуалната съдебна практика, с влизането в сила на заповед за изпълнение започва да тече петгодишна давност за вземанията на основание чл.117, ал.2 от ЗЗД. Съобразно практиката на СЕС чл.5, б. „а“ от Регламент №655/2014г. трябвало да се тълкува в смисъл, че заповедно производство може да се квалифицира като „производство по същество“ по смисъла на тази разпоредба. Освен това първоинстанционният съд не съобразил практиката на ВКС, според която в хипотезата на настъпила перемпция и направено искане от вискателя за прилагане на нов способ, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ, като единствената последица е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново, отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсвало давността, независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело или не. Поради това въззивникът поддържа, че от 18.02.2019г., когато била подадена молба за извършване на изпълнителни действия и бил прекъснат давностния срок, и до момента не е настъпила погасителна давност, съгласно чл.117, ал.2 от ЗЗД. При изчисляването на срока следвало да бъде съобразено спирането на течението на срока на погасителната давност, съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение. Поради изложеното счита, че давността не е изтекла. Ето защо моли обжалваното решение да бъде отменено и да бъде постановено друго, с което предявените иски да бъдат отхвърлени.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор от насрещната страна Г. Ц. С. и И. Д. С., чрез пълномощника адв. Ц. П., с който се излага становище за неоснователност на жалбата. Въззиваемите страни поддържат, че решението е допустимо, валидно, правилно и обосновано. Излагат доводи, че последното изпълнително действие, което е прекъснало давността, е налагането на възбрана върху ½ идеална част от собствения на длъжника недвижим имот на 13.10.2015г., като до 13.10.2018г. е изтекла предвидената в закона тригодишна

давност за погасяване на вземането на кредитора, имащо характер на периодично такова, като до датата на образуване на настоящото дело била изтекла дори и общата петгодишна давност. Поради изложеното молят решението да бъде потвърдено.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, и е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Постановеното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд е сезиран с отрицателен установителен иск с правно основание чл.439 от ГПК вр. с чл. 124, ал. 1 ГПК за установяване недължимост на вземания по издаден изпълнителен лист от 25.02.2015г. по гр.д. №52870/2014г. по описа на СРС, 34 състав, в полза на „Топлофикация София“ ЕАД срещу Д.А.С., за следните суми: 2274,17 лева за доставена от дружеството топлинна енергия през периода от м.07.2012г. до м.04.2014г., ведно със законна лихва за периода от 30.09.2014г. до изплащане на вземането, мораторна лихва в размер на 281,17 лева за периода от 31.08.2012г. до 17.09.2014г. и 370,55 лева разноси по делото, а именно 51,11 лева държавна такса и 319,44 лева възнаграждение на юрисконсулт, за събиране на които вземания е образувано изп. дело №20158630400844 по описа на ЧСИ С.Х. с район на действие СГС.

Чрез иска по чл. 439 от ГПК длъжникът може да установява само факти, възникнали след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, от които факти длъжникът черпи права, изключващи изпълняемото право /например погасяване на правото на принудително изпълнение, поради изтекла давност, плащане, прихващане и др/.

В случая ищецът твърди, че не дължи сумите, посочени в изпълнителния лист, издаден по гр.д. №52870/2014г. по описа на СРС, 34 състав, поради изтекла

погасителна давност.

Съгласно чл. 114 от ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Според чл. 116, б. “б” от ЗЗД, давността се прекъсва с предявяване на иск или възражение. От този момент докато трае съдебният процес относно вземането, давност не тече – чл. 115, ал. 1, б. “ж” от ЗЗД. Съгласно чл. 116, б. “в” от ЗЗД, давността се прекъсва и с предприемане действия за принудително изпълнение, а според чл. 117, ал. 1 от ЗЗД от прекъсването на давността започва да тече нова давност. Според разпоредбата на чл.116, ал.1 от ЗЗД давността се прекъсва с признаване на вземането от длъжника.

В случая за събиране на вземанията по горепосочения изпълнителен лист, издаден на 25.02.2015г., е образувано изп. дело №20158630400844 по описа на ЧСИ С.Х. с район на действие СГС, като с подадената на 11.03.2015г. молба за образуване на изпълнително производство взыскателят „Топлофикация София“ ЕАД е възложил на съдебния изпълнител на основание чл.18, ал.1 от ЗЧСИ да проучи имущественото състояние на длъжника, както и да определи начина на изпълнението.

Изпратени са на 07.04.2015г. заповрни съобщения до банки и на 27.01.2016г. е вписана възбрана върху ½ идеална част от недвижим имот, собственост на длъжника Д.А.С..

С постановление от 10.01.2022г. ЧСИ е прекратил изпълнителното производство на основание чл.433, ал.1, т.8 от ГПК.

Съгласно чл. 114 от ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Според чл. 116, б. “б” от ЗЗД, давността се прекъсва с предявяване на иск или възражение. От този момент докато трае съдебният процес относно вземането, давност не тече – чл. 115, ал. 1, б. “ж” от ЗЗД. Съгласно чл. 116, б. “в” от ЗЗД, давността се прекъсва и с предприемане действия за принудително изпълнение, а според чл. 117, ал. 1 от ЗЗД от прекъсването на давността започва да тече нова давност. Според разпоредбата на чл.116, ал.1 от ЗЗД давността се прекъсва с признаване на вземането от длъжника. Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК, изпълнителният процес се прекратява, ако в течение на две години от последното изпълнително действие взыскателят не поиска да се извърши ново изпълнително действие.

Според т.10 от ТР №2/2013г. на ОСГТК на ВКС когато взыскателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, нова

погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Според становището, възприето в мотивите на цитираното тълкувателно решение, в гражданското право давността е правна последица на бездействието, но ако кредиторът няма правна възможност да действа, давност не тече. Ако кредиторът бездейства (не предявява иск), давността тече, защото той може да избира да предяви иск, или не. Давността се прекъсва с предявяването на иска и спира да тече, защото кредиторът не може да направи нищо за събиране на вземането си докато исковият процес е висящ (кредиторът не може да действа, макар да иска). Когато съдебното решение влезе в сила почва да тече нова давност. Нова давност започва да тече и с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. В изпълнителния процес давността не спира, защото кредиторът може да избере дали да действа (да иска нови изпълнителни способи, защото все още не е удовлетворен), или да не действа (да не иска нови изпълнителни способи).

Съгласно разясненията по т. 10 от Тълкувателно решение №2/2013г. на ОСГКТК на ВКС по тълк. дело №2/2013г. прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, (независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитор, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно – с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да то приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с

предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Взыскателят трябва да поддържа със свои действия висящността на изпълнителния процес като внася съответните такси и разноски за извършването на изпълнителните действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, както и като иска повторяне на неуспешните изпълнителни действия и прилагането нови изпълнителни способности.

Със същото ТР е прието, че когато взыскателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на 2 години, изп. производство производство се прекратява на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, че прекратяването на изп. производство настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи в постановление вече настъпилото прекратяване, когато установи осъществяването на съответните правно релевантни факти. Прието е, че без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това. Прекратяването на изп. производство става по право, като новата давност започва да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие.

Изпълнителното производство по изп. дело №20158630400844 по описа на ЧСИ С.Х. с район на действие СГС е образувано през 2015г. при действието на постановките на Постановление №3/18.11.1980 г., съобразно които образуването на изпълнителното производство прекъсва давността, а докато трае изпълнителното производство давност не тече. Същевременно с т. 10 от Тълкувателно решение №2/2013г. на ОСГКТК на ВКС по тълк. дело №2/2013г., е дадено противоположно разрешение, като е прието, че в изпълнителното производство давността се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, като от момента на същото започва да тече нова давност, но давността не се спира. Съществуващото противоречие е преодоляно с приемането на ТР №3 от 28.03.2023г., постановено по тълк. дело №3/2020г. на ОСГТК на ВКС, съгласно което погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземанията по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение №2/2013г. на ОСГКТК на ВКС по тълк. дело №2/2013г. Следователно с образуването на изпълнително дело №20158630400844 по описа на ЧСИ С.Х. с район на действие СГС давността за процесните вземания по изпълнителния лист от 25.02.2015г. е била прекъсната и не е текла давност през време на висящността на производството от образуването му на 11.03.2015г. до приемането на 26.06.2015 г. на новото разрешение с

Тълкувателно решение №2/2013г. на ОСГКТК на ВКС по тълк. дело №2/2013г. Тъй като изпълнителното основание, въз основа на което е издаден процесният изпълнителен лист, е заповед за изпълнение, за която не е спорно между страните, че е влязла в сила на основание чл.416 от ГПК, въззивната инстанция приема, че новата погасителна давност за удостоверените в нея вземания, за които е издаден процесният изпълнителен лист, съгласно чл.117, ал.2 от ГПК е петгодишна.

Съобразно разпоредбата на чл. 416 от ГПК, когато възражение не е подадено в срок, както е в настоящия случай, заповедта за изпълнение влиза в сила. В случаите, когато заповедта за изпълнение е влязла в сила и е придобила стабилитет, предявяването на иск за оспорване на вземането е недопустимо, с изключение на хипотезите на чл. 424 от ГПК, а именно: когато се намерят новооткрити обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за делото, които не са могли да бъдат известни на длъжника до изтичането на срока за подаване на възражението или с които не е могъл да се снабди в същия срок. Извън иска по чл. 424 ГПК, длъжникът не може да се ползва от друга форма на искова защита, с която да оспорва вземането въз основа на настъпили преди издаване на заповедта факти. Когато длъжникът е бил лишен от възможност да оспори вземането, може да подаде до въззивния съд възражение срещу заповедта за изпълнение на основание чл. 423 ГПК и само в предвидените в този текст хипотези. С изтичане на преклузивния срок за подаване на възражение против заповедта за изпълнение се разрешава окончателно правния спор между страните относно съществуването на вземането. Неподаването на възражение от страна на длъжника създава презумпция, че вземането е безспорно, поради което заповедта за изпълнение влиза в сила и въз основа на нея се издава изпълнителен лист, съгласно разпоредбата на чл. 416 ГПК.

По изложените съображения съдът приема, че нормата на чл. 117, ал. 2 ГПК следва да намери приложение и по отношение на вземанията, за които е налице издадена заповед за изпълнение, влязла в сила поради неподаване на възражение от страна на длъжника в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК. В този смисъл е и установената практика на ВКС (напр. Решение №118/07.07.2022г. по гр.д. №4063/2021г. на ВКС, III г. о., определение №831/25.04.2023г. по гр.д. №3616/2022г. на ВКС, IV г.о. и др.).

Поради изложените по-горе съображения, петгодишната погасителна давност за вземанията е започнала да тече на 27.01.2016г., когато е извършено последното изпълнително действие – вписване на възбрана върху недвижим имот, собственост на длъжника, и същата е изтекла.

Неоснователни са изложените във въззивната жалба доводи, че давността е прекъсната с подадена молба от взыскателя на 18.02.2019г. по изпълнителното дело, тъй като видно от представения от ЧСИ препис от документите по изпълнителното дело, такава молба не е налице по същото.

Поради изложеното предявените иски за установяване, че правото на принудително изпълнение на вземанията по издадения изпълнителен лист е погасено по давност са основателни и решението, с което същите са уважени е правилно.

Поради изложеното и предвид съвпадане на изводите на двете съдебни инстанции първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено на основание чл.271, ал.1 от ГПК.

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК на въззиваемата страна следва да бъдат присъдени разноски за адвокатско възнаграждение за въззивното производство в размер на 480 лева.

По изложените мотиви, Софийски градски съд, ГО, I V-A въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20046005/05.07.2022г., постановено по гр.д. №7760/2021г. по описа на СРС, 45 състав.

ОСЪЖДА „Топлофикация София“ ЕАД да заплати на Г. Ц. С. и И. Д. С. разноски за въззивното производство в размер на 480 лева.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____